

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Економічний факультет

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Освітня програма Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Спеціальність 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"

Галузь 07 "Управління та адміністрування"

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Економіка малого і середнього бізнесу
Викладач (-і)	Ємець Ольга Іванівна, доц., к.е.н., доц. теоретичної і прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380979040894
Е-mail викладача	olha.yemets@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktype.pnu.edu.ua/графік-проведення-консультацій/ .
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Економіка малого і середнього бізнесу – це наука, що вивчає і розкриває стан, проблеми та перспективи розвитку суб'єктів господарської діяльності, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Предмет «Економіка малого і середнього бізнесу» – вивчення механізмів прийняття ефективних господарських рішень щодо розвитку підприємницьких структур малого та середнього бізнесу в умовах конкурентного середовища.</p> <p>Об'єкт дослідження «Економіка малого і середнього бізнесу» – є виробничо-господарська діяльність підприємств малого та середнього бізнесу, із врахуванням галузевих та територіальних особливостей.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: Змістовий модуль 1. Засади розвитку економіки малого і середнього бізнесу Змістовий модуль 2. Головні кроки до успішного бізнесу.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета – сформувати у студентів комплекс знань з економіки малого і середнього бізнесу; допомогти фахівцю оволодіти інструментарієм прийняття ефективних господарських рішень.</p> <p>Завдання. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні: знати основну мету та визначити головні категорії бізнесу; знати про загальнотеоретичні засади підприємництва; ознайомитись із сучасним станом розвитку малого і середнього бізнесу його проблемами; сформувати бачення проблем підприємницької діяльності.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати: основні категорії та принципи малого і середнього бізнесу; правову базу розвитку малого і середнього бізнесу;</p> <p>вміти: виявляти сучасні проблеми малого і середнього бізнесу; використовувати зарубіжний досвід розвитку малого і середнього бізнесу.</p>	
4. Результати навчання і компетентності	
<p>Результати навчання ПРН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.</p>	

ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

Компетентності

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 180 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	46
семінарські заняття	44
самостійна робота	90

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"	3	обов'язковий

Тематика курсу

Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції ї	семінар и	самостій на робота	лекції ї	семінар и	самостій на робота
Тема 1. Розвиток малого і середнього підприємництва	4	4	4	2		10
Тема 2. Підтримка малого і середнього бізнесу	4	4	4	2		10
Тема 3. Статистичні та інформаційні матеріали щодо стану та розвитку малого і середнього підприємництва	4	4	4	2	1	7
Тема 4. Малий і середній бізнес у пошуках місця в стратегії економічного зростання в Україні	4	4	4	2	1	7
Тема 5. Макроекономічні результати розвитку малого і середнього бізнесу в Україні	4	4	4		2	10
Тема 6. Поняття, сутність бізнесу та підприємництва	4	4	4			12

Тема 7. Підприємницьке середовище. Типологія підприємництва. Підприємницький ризик	4	4	4		2	10
Тема 8. Організаційні форми підприємництва	4	4	4		2	10
Тема 9. Форми партнерських зв'язків і договірні відносини в бізнесі	4	4	4	2		10
Тема 10. Механізм утворення власної справи	2	2	8			12
Тема 11. Лізингові відносини у сучасному підприємстві	2	2	8		2	10
Тема 12. Державне регулювання підприємницької діяльності	2		10			12
Тема 13. Менеджмент і маркетинг у підприємстві	2	2	8			12
Тема 14. Культура і етика підприємства	2	2	8			12
ІНДЗ			12			12
Усього годин	46	44	80	10	10	148

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	100 бальна – (50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен)					
	Поточне тестування та самостійна робота			Екзаменаційна робота (екзамен)	Сума балів з навчальної дисципліни	
	Модуль 1		Модуль 2			
	Змістовий модуль 1 поточний контроль	Змістовий модуль 2 Самостійна робота	Змістовий модуль 3 Індивідуальне науково-дослідне завдання			
	Теми 1-14	Теми 1-14	Теми 1-14	Теми 1-14		
	30	10	10			
50			50	100		
Семінарські заняття	Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих). Середній бал за поточний контроль переводиться у 30 бальну шкалу.					
Самостійна робота	Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (дві спроби – кращий результат). Максимальна кількість балів за тестування становить 10 балів.					
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ). Студент бере за основу одне реальне підприємство, що включене до списку на приватизацію. Вихідними даними є загальні характеристики підприємства, характер виробничої діяльності, асортимент продукції, що випускається, фінансовий результат, ринкові позиції.					

	<p>Розробляє та оформляє роботу “Українські державні підприємства: Можливості приватизації” на аркуші формату А4 і приносить на останнє семінарське заняття.</p> <p>Максимальна кількість балів за ІНДЗ становить 10 балів.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент повинен набрати не менше 25 балів у сумі за три змістові модулі:</p> <p>ЗМ 1. Поточний контроль (1-30 балів).</p> <p>ЗМ 2. Самостійна робота (1-10 балів).</p> <p>ЗМ 3. Індивідуальне науково-дослідне завдання (1-10 балів).</p> <p>Якщо студент набрав менше 25 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою теоретичної і прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перекладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p>
7. Політика курсу	
<p>Підсумковою формою контролю є екзамен, який проводиться виключно у письмовій формі. Максимальна кількість 50 балів за екзаменаційну роботу. Структура білета включає 25 тестових завдань закритої форми. Правильна відповідь на кожне тестове завдання оцінюється в 2 бали.</p> <p>Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.</p> <p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Бойко М. Д. Правове регулювання підприємництва в Україні [Текст]: навчально-практичний посібник / М. Д. Бойко. – К. : Атіка, 2007. – 712 с. 2. Варналій З. С. Мале підприємництво: основи теорії і практики. – 3-тє вид., стер. / З. С. Варналій. – К. : Знання, 2005. – 302 с. 3. Гром'як Л. Пливи, пливи, човнику, далі, або абетка малого підприємництва. / Л. Гром'як. – Львів, 2005. – 103 с. 4. Донець Л. І. Основи підприємництва. Навч. посіб. / Л. І. Донець, Н. Г. Романенко. – К. : ЦНЛ, 2006. – 320 с. 5. Економіка та підприємництво [Текст]: практикум. Навч. посіб. / Авт. кол.: Салига С.Я., Желябін В.О., Бойко О.В. та ін. – К. : ВД «Професіонал», 2007. – 752 с. 6. Економічна та майнова безпека підприємства і підприємництва. Антирейдерство [Текст] / автори–уклад.: Андрушків Б.М., Вовк Ю.Я., Дудкін П.Д. та ін. – Тернопіль : Тернограф, 2008. – 424 с. 7. Захарчин Г. М. Основи підприємництва [Текст]: навчальний посібник. / Г. М. Захарчин. – К. : Знання, 2008. – 437 с. – (Вища освіта ХХІ століття). 8. Лукасевич С. Підприємництво: світло і тіні (Україна на зламі століть) [Текст]. / С. Лукасевич. – Тернопіль : Джура, 2006. – 192 с. 9. Механізми розвитку підприємництва в умовах посткризового відновлення економіки України [Текст]: аналітична доповідь / Д.С.Покришка, Я.А.Жаліло, Д.В.Ляпін, Я.В.Белінська [та ін.]. – К. : НІСД, 2010. – 72 с. 10. Основи підприємництва [Текст]: опорний конспект лекцій / Уклад.: Чижевська О.А., Шульгіна Л.М. – К., 2004. – 84 с. 	

11. Підприємництво [Текст] : навч. посібник / В.Г.Федоренко та ін. – К. : МАУП, 2005. – 280 с.

12. Полянко В.В., Круглянко А.В. Основи підприємництва: навчальний посібник. – К.: Дакор, КНТ, 2008. – 176 с.

13. Сизоненко В. О. Сучасне підприємництво [Текст]: навч. посіб. / Віктор Онисимович. Сизоненко. – К. : Знання-Прес, 2008. – 440 с.

Наочні матеріали

1. Основи підприємництва : навчальний посібник / О. І. Ємець. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2012. – 147 с.

Викладач

Ємець О.І.